

บทสรุปกิจกรรมการตลาดของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

เมื่อเริ่มต้นโครงการนั้นคณะทำงานความร่วมมือฯ ฝ่ายวารสารและเอกสาร ตั้งใจให้เป็นการรวบรวมข้อมูลเฉพาะการตลาดในงานวารสาร แต่เมื่อดำเนินงานไปได้ระยะหนึ่ง เห็นความขยายขอบเขตของโครงการเป็นภาพรวมของการตลาดในห้องสมุด ไม่เฉพาะเจาะจงแต่งานวารสาร เพื่อประโยชน์แก่งานบริการและการบริหารจัดการของห้องสมุดที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

จากข้อมูลกิจกรรมการตลาดของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่รวบรวมจำนวน 24 สถาบัน 31 แห่ง พบว่ากิจกรรมการตลาดที่ห้องสมุดนิยมจัดมากที่สุด ได้แก่ Ask Librarian และ Book Fair เป็นกิจกรรมการตลาดที่มีห้องสมุดจัดมากที่สุดถึง 23 แห่ง กิจกรรมรองลงมา คือ Delivery Service และแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ห้องสมุดผ่านทาง facebook/twitter 16 แห่ง จัดอบรมการใช้งานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์/คู่มือฐานข้อมูล 15 แห่ง แจ้งข้อมูลข่าวสารใหม่ของห้องสมุดผ่านทาง e-mail/Website บริการห้องประชุม/ห้องเรียน ทรัพยากรบุคคลและรายการกลุ่ม ยืมหนังสือด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต 14 แห่ง และ New Arrival Book/Journal/สื่อใหม่... 13 แห่ง

กิจกรรมการตลาดที่ห้องสมุดนิยมจัดค่อนข้างน้อยถึงน้อยที่สุดตาม **ลักษณะข้อเฉพาะของกิจกรรม** ได้แก่ Bonus Coupon, Call Center Book Request@2406, E-Marketing, IPTV@LIBRARY, Librarian Appointment, Library Rally Tour, Quick Reference, SNC Library Blog, การจัดทำห้องนิเทศการศึกษา, การประกวดบริการเชิงรุก, ขยายเวลาให้บริการห้องสมุดถึง 00.30 น., ข่าวสารจากห้องสมุดถึงผู้ใช้, คุยกับหนัง (Movie Talk), คู่มือการศึกษาค้นคว้าในระดับบัณฑิตศึกษา, โครงการ Happy@Library จัดกิจกรรมการแข่งขัน iPac Rally, แต่งกายย้อนยุคประกอบการนำชมห้องสมุดเฉพาะ, นิทรรศการสัญจร, นิทรรศการออนไลน์, บทเรียนออนไลน์ Web OPAC, บริการ "ของใครเอ่ย?" (Lost and Found), บริการ SSL VPN, บริการหนังสือพิมพ์นอกห้องสมุด, บริการรายชื่อหนังสือที่ได้รับรางวัลบนหน้าเว็บไซต์, บริการวิเคราะห์การอ้างอิง, บริการแสดงปกโปสเตอร์ทัศนวัสดุผ่าน WebOPAC, บริการห้องนักวิจัย, บริการห้องหนังสือศาสนศึกษา, บริการห้องหนังสือนานาชาติ, ประเมินความพร้อมการใช้งานฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์, ประกวดแผนการตลาด, ประกวดยูทูบห้องสมุด, ประกวดออกแบบสื่อ Animation : การค้นหาหนังสือในห้องสมุด, การจัดพื้นที่เป็นมุม I Love Reading, มุมรักสุขภาพ และหนังสือหมุนเวียนแลกเปลี่ยนกันอ่าน

กิจกรรมการตลาดยอดนิยมที่มีห้องสมุดจัดมากที่สุด 10 อันดับแรก

อันดับที่	กิจกรรมการตลาด	จำนวนห้องสมุดที่จัดกิจกรรม
1	Ask Librarian Book Fair	23
2	Delivery Service แจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ห้องสมุดผ่านทาง facebook/twitter	16
3	จัดอบรมการใช้งานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์/คู่มือฐานข้อมูล	15
4	แจ้งข้อมูลข่าวสารใหม่ของห้องสมุดผ่านทาง e-mail/Website บริการห้องประชุม/ห้องเรียนรู้อย่างบุคคลและรายกลุ่ม ยืมหนังสือด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	14
5	New Arrival Book/Journal /สื่อใหม่...โดนใจคุณ	13
6	5 ยอดนักอ่านประจำปี 2553 (CMUL Reader of the Year 2010)/สุดยอดนักอ่าน/ ยอดนักอ่าน/BB Club/หนอนหนังสือ/Reader of the month Road Show /พบเพื่อนเรียนรู้ จอ LCD/TV ประชาสัมพันธ์ บริการวิทยานิพนธ์/วิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม online สารบัญวารสารออนไลน์ (Current Content on web) หนังสือใหม่	12
7	แจ้งผลการยืมสิ่งพิมพ์/เดือน/ทวง/ทางอีเมลล์ แนะนำ สั่งซื้อทรัพยากร (ออนไลน์) สารบัญวารสาร (Current Content)	11
8	Digital Collection บริการแนะนำหนังสือบนเว็บไซต์ บริการหนังสือด่วน ยืม/คืนหนังสือด้วยตนเองผ่านเครื่องยืมคืนอัตโนมัติ หนังสือสำรอง	10
9	กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จัดทำป้ายประกาศ แผ่นปลิว แผ่นพับ บริการจองออนไลน์ผ่าน WebOPAC บริการฐานข้อมูลวารสาร Online บริการสำเนาบทความวารสาร ประชาสัมพันธ์เชิงรุกในภาพรวม	9
10	Hotline สายตรงผู้อำนวยการ One Stop Service	8

อันดับที่	กิจกรรมการตลาด	จำนวนห้องสมุดที่จัดกิจกรรม
10 (ต่อ)	กิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศ ขยายเวลาให้บริการห้องสมุดถึง 24.00 น. จัดทำของที่ระลึกของสถาบัน/ห้องสมุด จัดรายการวิทยุ จัดอบรมเรียนรู้สารสนเทศ (Information Literacy) จัดอบรมการใช้ห้องสมุด แจ้งรายชื่อนักเรียนที่คณาจารย์เสนอแนะทางอีเมล ศึกษาผู้ใช้ในเรื่อง ความต้องการ/ความพึงพอใจ/สภาพการใช้	

จากการรวบรวมกิจกรรมของห้องสมุดในคณะทำงานความร่วมมือฯ ฝ่ายวารสารและเอกสาร พบว่าข้อมูลบางส่วนมีความซ้ำซ้อนกับลักษณะงานประจำ ห้องสมุดบางสถาบันนำเสนอข้อมูลที่เป็นบริการพื้นฐานมาด้วย ซึ่งในความหมายกิจกรรมการตลาดของห้องสมุด ควรเป็นกิจกรรมพิเศษนอกเหนือจากงานที่ทำเป็นประจำ แตกต่างจากการให้บริการพื้นฐานโดยทั่วไป ควรเป็นกิจกรรมประชาสัมพันธ์ สร้างแรงจูงใจ เพิ่มคุณค่าของบริการ การนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน และการสนับสนุนให้มีการส่งมอบบริการที่ดีประทับใจ เกินความคาดหวังให้แก่ผู้ใช้บริการ ดังนั้น กิจกรรมบางเรื่องไม่สามารถชี้ชัดลงไปได้ว่าเป็นเพียงกิจกรรมของห้องสมุดใดห้องสมุดหนึ่ง หลายๆ กิจกรรมเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่น่าจะจัดทำในทุกห้องสมุด รวมทั้ง ข้อมูลของบางสถาบันนำเสนอเฉพาะหอสมุดกลาง บางสถาบันนำเสนอภาพรวมทั้งหอสมุดกลาง ห้องสมุดวิทยาเขต ห้องสมุดคณะ ห้องสมุดสาขา ทำให้ข้อมูลจากการสำรวจหาความสมบูรณ์ครบถ้วนเสมอกันทุกแห่ง เช่น การบริการตอบคำถาม การบริการยืม-คืน การปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด การจัดนิทรรศการ มุมกาแฟ-อาหารว่าง เป็นต้น จึงขอนำเสนอภาพรวมเป็นกลุ่มกิจกรรมตัวอย่างที่มีความโดดเด่นและปรากฏรายละเอียดในผลการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อจุดประกายความสนใจในการติดตามลักษณะงานเพิ่มเติมจากเอกสารเล่มนี้ หรือสอบถามโดยตรงกับห้องสมุดที่เป็นเจ้าของกิจกรรมต่อไป

ตัวอย่างกลุ่มกิจกรรมการตลาดที่น่าสนใจ

1. บริการยืม – คืน สิ่งพิมพ์ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

- การแจ้งข่าวสารบน SMS
- ขอดนักร้อง/สวดนักร้อง การให้รางวัลแก่ผู้ใช้บริการที่มีสถิติการยืมมากที่สุดในรอบปี
- ปิดเทอมนี้มีหนังสือเป็นเพื่อน : ให้ยืมหนังสือกลับบ้านช่วงปิดภาคการศึกษาเป็นกรณีพิเศษ : มก.
- ใจดีให้ยืมนานนาน : มฟล.
- โครงการขนหนังสือกลับบ้าน : มวล.
- JFK เพิ่มวันยืม ยาว ยาว : มอ.ป.
- หนังสือ Top Hit : แสดงรายชื่อหนังสือที่มีสถิติการใช้สูงสุดอันดับ 1-10 ทุกเดือน : มวล.
- บริการคืนเคลื่อนที่ : มศว.
- ท่านขอมาเราจัดให้ : จัดเตรียมหนังสือที่ผู้ใช้อยากมาทาง e-mail ไว้ที่เคาน์เตอร์ยืม – คืน : มอ.ห.
- บริการสมัคร ต่ออายุสมาชิก ถ่ายภาพติดบัตรสมาชิก ที่คณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัย : มอ.บ.
- ความสุขจากใจเราชาวห้องสมุด : นักศึกษาที่ยืมหนังสือลุ้นรับรางวัล : มฟล.
- หนีหนังสือ : รับสมัครนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ยังไม่มีประวัติการยืม เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันการยืม : สจล.
- ตระกร้านำความรู้มาสู่คุณ : นำหนังสือที่น่าสนใจใส่ตระกร้าไปให้นักศึกษาเลือกอ่าน พร้อมรับสมัครสมาชิกห้องสมุด : มร.
- Bonus Coupon มท.
- Call Center Book Request@2406 : การจองหนังสือผ่านโทรศัพท์ : มมส.
- Good Reading Award สะสมคู่มือจากการยืมหนังสือแล้วนำมาแลกรางวัล : มร.
- Reader of the month การมอบรางวัลผู้ยืมหนังสือมากประจำเดือน : มม.

2. บริการนำส่งทรัพยากรสารสนเทศ

- คินง่ายสบายใจ : สพบ.
- Book Delivery/Service Delivery/Book Return Service
- DD.JFK นำส่งทรัพยากรถึงมือผู้รับโดยตรง : มอ.ป.
- EDDS.JFK นำส่งบทความวารสารด้วยการสแกน/ส่ง URL ของวารสาร : มอ.ป.

3. บริการแนะนำหนังสือ/สิ่งพิมพ์/สื่อต่างๆ

- แนะนำทรัพยากรบนเว็บไซต์ห้องสมุด
- จัดชั้นหนังสือใหม่/มุมหนังสือน่าสนใจ
- ตระกร้านำความรู้มาสู่คุณ : มธ.
- เล่มนี้ฉันชอบ : มก.

- สื่อใหม่... โดนใจคุณ : มบ.
- จับความรู้ใส่ตระกร้า : มม.
- หนังสือเล่มโปรด : มอบ.
- Reading Festival 2010 : บอกเล่าหนังสือที่ชื่นชอบ : มก.
- Bidya Book Club : อ่านหนังสือแล้วมาเล่าสู่กันฟังใน Blog ห้องสมุดของชมรมรักการอ่าน : มก.
- Library @ Dental Clinic : นำหนังสือใหม่ไปจัดแสดงและให้บริการยืมที่คลินิกทันตกรรม : มข.
- I love Reading : มุมแนะนำหนังสือ : มจ.
- Language Learning Corner/LLC : มุมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษา : มจ.

4. การส่งเสริมการใช้สารสนเทศ/ปฐมนิเทศ/ฝึกอบรมการสืบค้น/ประชาสัมพันธ์ฐานข้อมูลออนไลน์

- การจัดนิทรรศการ
- การจัดรายการวิทยุ : จพ. มมส. มม. มอ.ป.
- บรรณารักษ์สัญจร/ Roadshow
- บริการ Alert : มข. มทย.พ. มจ. มอ.ห.
- บริการ SSL YPN : ระบบช่วยบริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ : มมส.
- โครงการ E- Marketing : แนะนำการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ : มธ.
- โครงการนักสืบค้นมืออาชีพ : มก.
- โปรแกรมสอนการรู้สารสนเทศ : มก.
- บทเรียน online : มมส.
- สบส. เกาะประตูป้าน : แนะนำบริการถึงที่ : มทส.
- สภาห้องสมุด : มทย. มทย.พ.
- Information Literacy on Web : มข. มท. มธ. มมส. มทส.
- Click here for more information : มก.
- Library Rally Tour : มทย.พ.
- How to Live and Learn : ปฐมนิเทศ : มฟล.
- Hotline สายตรง/สายด่วน ถึงผู้บริหาร รวมทั้งเรื่องความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ

5. การตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า

- บริการตอบคำถามทาง e-mail/Ask Librarian/FAQs
- บริการคัดสรรสารสนเทศเฉพาะด้าน/SDI
- บริการค้นหาตัวเล่ม/บริการหนังสือเร่งด่วน
- บริการคลินิกช่วยค้น : มศว.
- ตอบคำถามพาเพลิน : มก.
- เพื่อนช่วยหาหนังสือ : มท. มอ.ห.

- MSN Messenger
- Ask KKU Library Blog : มข.
- Quick Reference : มช.
- Webboard Central Library KMITL : สจล.
- Help Station รวมฟังก์ชันการใช้พื้นที่ Learning Space : มจร.

6. การสืบค้นข้อมูล

- Searching Supporter : มก.
- e-Request : มก.
- Customized Service : บริการสืบค้นเฉพาะบุคคลผ่านเครือข่าย : มจร.

7. การนำเสนอสารบัญบทความวารสาร

- การจัดทำใส่แฟ้มใช้ภายในห้องสมุด
- e-Content

8. การจัดหา/จัดซื้อ ทรัพยากรต่างๆ

- Book Fair/กิจกรรมส่งเสริมการเลือกซื้อหนังสือ
- ร่วมด้วยช่วยกัน คัดสรรหนังสือ : มทษ.พ.
- Shopping Book Tour : มศก.

9. การสนับสนุนการวิจัย/การเผยแพร่ผลงานวิชาการ/การให้คำปรึกษาทางวิชาการ

- คลินิกสถิติ : มก.
- บรรณารักษ์พบนักวิจัย : มช. มทษ.
- บริการสืบค้นการอ้างอิงผลงานวิชาการของบุคลากร/วิเคราะห์การอ้างอิง/Citation Analysis
- ตรวจสอบค่า Impact Factor
- การตรวจสอบการเขียนเอกสารอ้างอิง : มช. มฟล.
- บริการขอ ISBN/CIP : มช. มฟล.

10. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ

- จดหมายข่าว ในรูปแบบสิ่งพิมพ์/เว็บไซต์/หนังสือเวียนภายใน/จอ LCD/ TV เพื่อประชาสัมพันธ์
- การใช้งานบน Social Network : Twitter, Facebook, Flickr, Blog, Hi5, You Tube
- Library@mobiles : ตรวจสอบข้อมูลผ่านทางโทรศัพท์มือถือ : สจพ.
- RU Library IT corner : แนะนำบริการต่างๆ ผ่านเครือข่าย : มร.

11. บริการการใช้ห้องประชุม/การยืมอุปกรณ์/วัสดุพิเศษ

- การให้ยืมกระเป๋าผ้าใส่หนังสือกลับบ้าน : มก. มช. มทส. มมส. มร.
- การจองใช้พื้นที่บริการต่างๆ ผ่านออนไลน์ : มก. มจร. สจพ.

- บริการห้องศึกษาค้นคว้าวิจัยที่มีอุปกรณ์ IT พร้อมใช้งาน : มข. มจร.
- บริการคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก : มก.
- บริการ e-Book Reader : มจร. มทส.
- Quicktionary iPod : มทส.

12. การสำรวจความคิดเห็น /การใช้ห้องสมุด

- การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโดยแบบสอบถาม / งานวิจัย / ออนไลน์
- Focus group : จพ. มข. มช. มธ.

13. การประกวดสื่อ /การจัดทำผลิตภัณฑ์

- การประกวดตราสัญลักษณ์/โลโก้ กิจกรรม : มก. มข. มช.
- การจัดทำของที่ระลึกของหน่วยงาน
- การประกวดสื่อ Animation : มธ.
- การประกวดการเขียนเรียงความ : มทช. มทช.พ.

14. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน/กิจกรรมพิเศษ/กิจกรรมตอบคำถามมีรางวัล

- การขยายเวลาเปิดห้องสมุดในกรณีพิเศษ/ช่วงสอบ
- ตลาดมีชีวิต : มทช.พ.
- มุมอ่านหนังสือในสวน/ Library in the garden : มจร.
- ตลาดกิจกรรม/Open Theatre : มจร.
- สถานีจุดประกายความคิด/Sparkling Station : มจร.
- วันมิตรห้องสมุด /Friendship day : มธ.
- วันเครือข่ายสารสนเทศห้องสมุดในจุฬาฯ/Chulalinet day : จพ.
- บริการของใครเอ่ย/ Lost and Found : มน.
- บริการ Information Corner : คัดเลือกข่าวสารใหม่ๆจากเว็บไซต์ : มมส.
- บริการวิชาการแก่ชุมชน : มมส.
- มุมรักสุขภาพ : จัดให้มีเครื่องออกกำลังกายและมุมหนังสือ : มมส.
- พี่ตูน้อง : จัดให้มีรุ่นพี่ตัวรุ่นน้องในช่วงสอบ : มอบ.
- มุมเด็กเต๋เต๋ : จัดกิจกรรมสำหรับเด็กทุกสัปดาห์ : มอบ.
- บริการพี่ช่วยน้อง : จัดมุมแลกเปลี่ยนตำราเรียน : มร.
- บริการหนังสือพิมพ์นอกห้องสมุด : มศว.
- ประกวดแผนการอ่าน : มช.
- ประกวดยุวทูตห้องสมุด : มช.
- สบส. เคาะประดู่บ้าน : แนะนำบริการห้องสมุดให้แก่อาจารย์ที่ห้องพักอาจารย์ : มทส.
- โครงการหนังสือหมุนเวียนแลกเปลี่ยนกันอ่าน : มบ.

- โครงการแหล่งเรียนรู้สัญจร : จัดทัศนศึกษาร่วมกับผู้ใช้บริการ : มศว.
- โครงการรักการอ่าน : มศว.
- ARC Show & Share 2010 : การจัดแสดงผลงานที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี : มข.
- Exercise for month : จัดกิจกรรมต่างๆ เป็นประจำทุกเดือน : มอบ.
- Happy@Library : แข่งขันกันค้นหาหนังสือในระบบ WebiPac : มจ.
- Welcome to the Library : รูปแบบการสนทนา จิบกาแฟ นำชมห้องสมุดแก่อาจารย์ใหม่ : มสธ.
- Mobile Unit : ถ่ายทอดสดสัญญาณเสียง /ภาพ/บันทึกเทปโทรทัศน์ ของมหาวิทยาลัย : จพ.
- IPTV@Library : ถ่ายทอดสดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/เลือกดูรายการโทรทัศน์ : สจพ.
- SET Corner Activity : มก. มข. มทส.

15. กิจกรรมเพื่อสังคม

- ตั้งกล่องรับบริจาคขององค์กรการกุศลต่างๆ
- บริจาคเงินค่าปรับในช่วงเวลาหนึ่งแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม : จพ.
- จัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน เครื่องใช้ แก่โรงเรียนสอนคนตาบอด : จพ.
- พัฒนาห้องสมุด 3 ดี ในพื้นที่โครงการพัฒนาที่ดินของมหาวิทยาลัย : จพ.
- โครงการหนังสือเพื่อน้อง : มฟล.
- โครงการโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน : มฟล.
- บริจาคหนังสือและวัสดุการศึกษาให้กับห้องสมุดในเขตชุมชนศาลาया : มม.

16. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์กร

- KU Blog : มก.
- KKKU Library Blog : มข.
- SNC Library Blog : มศก.
- KM Point : จพ.

17. กิจกรรมการยกย่อง เชิดชู บุคลากร

- บุคคลคุณภาพ/ดาวในดวงใจผู้ใช้บริการ : จพ.
- Star of Service Mind : มจพ.